

Разработил *отдел «Планове»* сектор *«Експертен»*

Началник отдел: инж. Десислава Консулова

Главен експерт инж. Таня Милкова – Екологично състояние на повърхностни води.

Главен експерт инж. Калинка Каменова – Мониторинг повърхностни води.

Главен експерт инж. Даниела Бенекова – Химично с-ние повърхностни води.

Главен експерт инж. Цветанка Рязкова - Мониторинг на подземни води.

СЪДЪРЖАНИЕ:

Увод	2
Повърхностни води – реки, езера и язовири	3
1. РЕКИ, ВЛИВАЩИ СЕ ДИРЕКТНО В ЧЕРНО МОРЕ.....	4
2. РЕЧЕН БАСЕЙН ЧЕРНОМОРСКИ ДОБРУДЖАНСКИ РЕКИ	4
3. РЕЧЕН БАСЕЙН РЕКА ПРОВАДИЙСКА	4
4. РЕЧЕН БАСЕЙН РЕКА КАМЧИЯ	5
5. РЕЧЕН БАСЕЙН СЕВЕРНОБУРГАСКИ РЕКИ	6
6. РЕЧЕН БАСЕЙН МАНДРЕНСКИ РЕКИ	7
7. РЕЧЕН БАСЕЙН ЮЖНО - БУРГАСКИ РЕКИ	8
8. РЕЧЕН БАСЕЙН РЕКА ВЕЛЕКА	9
9. РЕЧЕН БАСЕЙН РЕКА РЕЗОВСКА	9
Подземни води	10
10. Качествено състояние на подземните води	10

УВОД

Настоящият бюлетини за състоянието на водите в обхвата на Черноморски басейнов район се изготвя на основание чл. 155, ал. 1, т.17 от ЗВ, както и чл. 11, т. 2.15. от Правилник за дейността, организацията на работа и състав на басейновите дирекции.

Мониторингът на водите през разглеждания период е извършван на основание Заповед № РД – 715/ 02.08.2010 г. на Министъра на ОСВ, в съответствие с програмите за контролен и оперативен мониторинг, разработени съгласно чл. 8 на РДВ и включени в ПУРБ.

ПОВЪРХНОСТНИ ВОДИ – РЕКИ, ЕЗЕРА И ЯЗОВИРИ

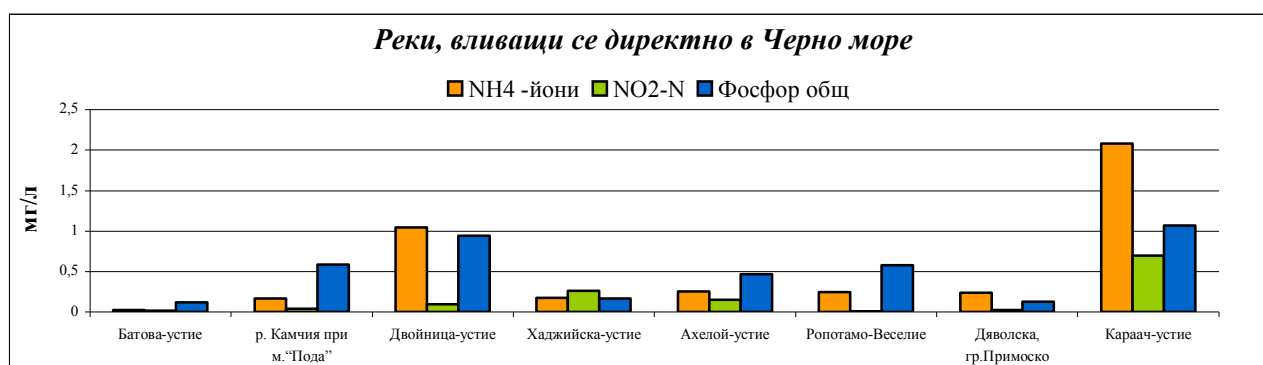
Настоящият бюлетин е изготвен на база извършения анализ на данните от проведения физико-химичен мониторинг на повърхностните води в Черноморския басейнов район през първото деветмесечие на 2011 г.

В графичен вид са представени данните за основните физико-химични показатели: амониеви йони, нитритен азот и общ фосфор, както и данните от действащите автоматични станции за мониторинг на повърхностните води.

Изследваните през първото деветмесечие на годината органични съединения, както и химичните елементи определени като приоритетни и специфични замърсители са под границата на определяне на използваните методи за анализ или са значително под максимално допустимите концентрации определени с Наредбата за СКОС за приоритетни вещества и някои други замърсители, приета с ПМС № 256/ 2011 г.

Изключение правят данните по показател нефтопродукти в р. Поройна (пунктове с. Дибич и с. Радко Димитриево) и р. Брестова (устие), където се наблюдава превишение над определената норма.

1. РЕКИ, ВЛИВАЩИ СЕ ДИРЕКТНО В ЧЕРНО МОРЕ

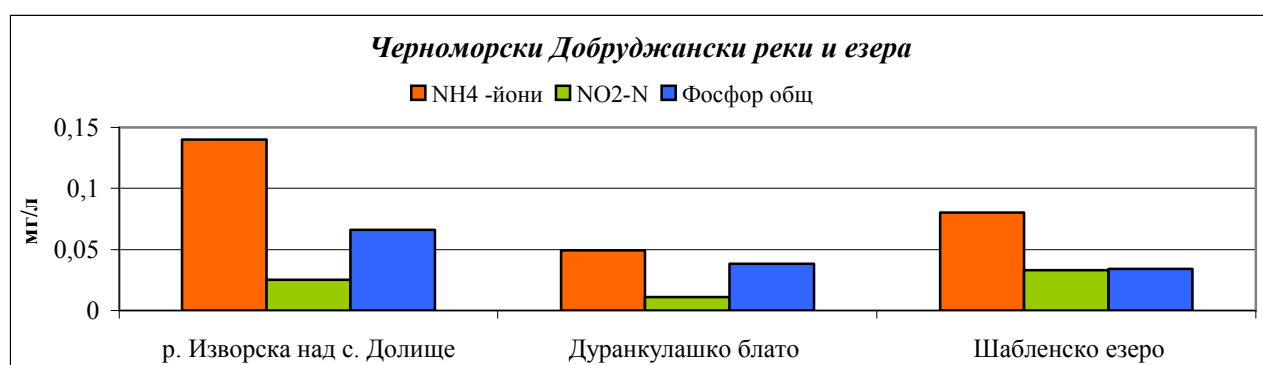
граф. 1

На *графика 1* са показани данни за основни физикохимични показатели, получени за първото деветмесечие на 2011 г. за реките, вливащи се директно в Черно море.

Анализът на данните не показва отклонения от характерните стойности.

2. РЕЧЕН БАСЕЙН ЧЕРНОМОРСКИ ДОБРУДЖАНСКИ РЕКИ

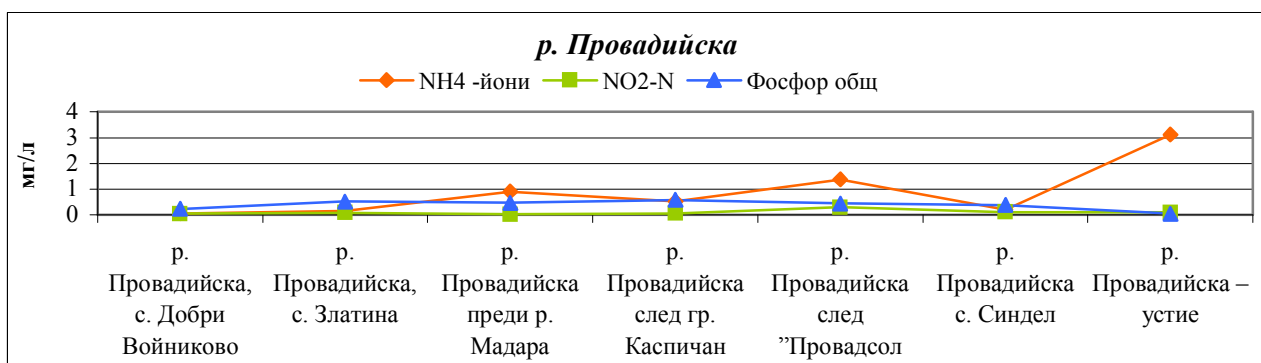
През разглеждания период водни проби са взети от пунктове на реки и езера, чиито резултати за основните физикохимични показатели, характеризиращи състоянието им са представени на *графика 2*:

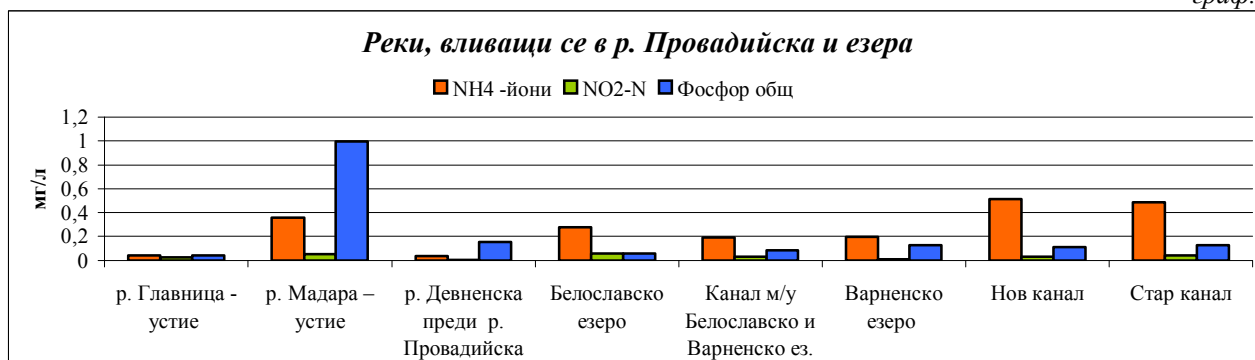
Анализът на данните от проведения мониторинг не показва отклонения от характерните стойности.

3. РЕЧЕН БАСЕЙН РЕКА ПРОВАДИЙСКА

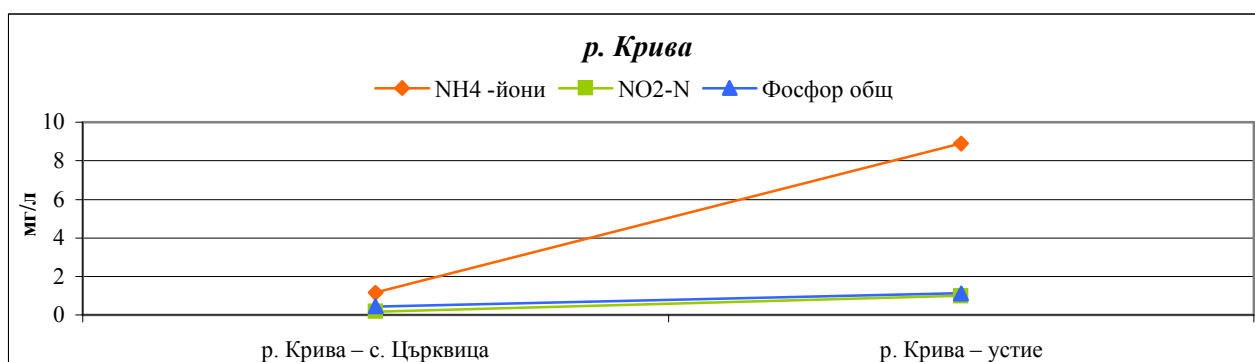
Резултатите за основните физикохимични показатели, характеризиращи състоянието в наблюдаваните пунктове в басейна на р. Провадийска, са представени на *графики 3, 4 и 5*:

граф. 3

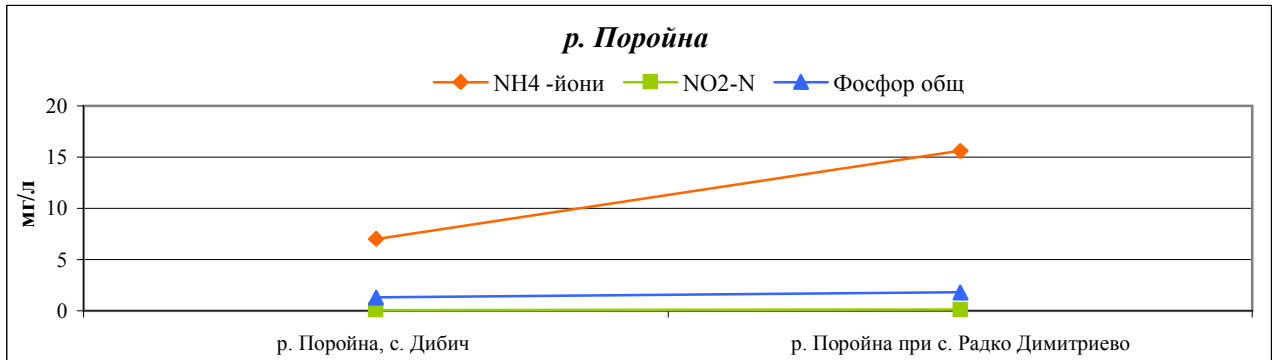
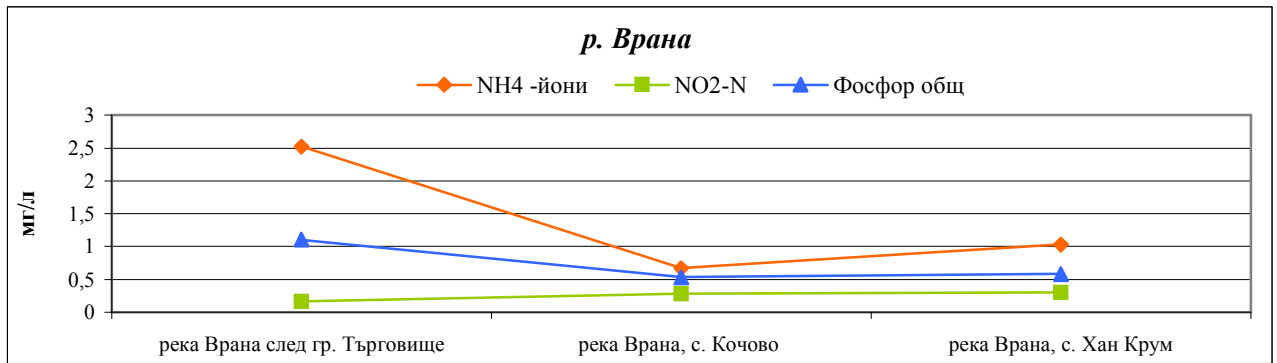
граф. 4

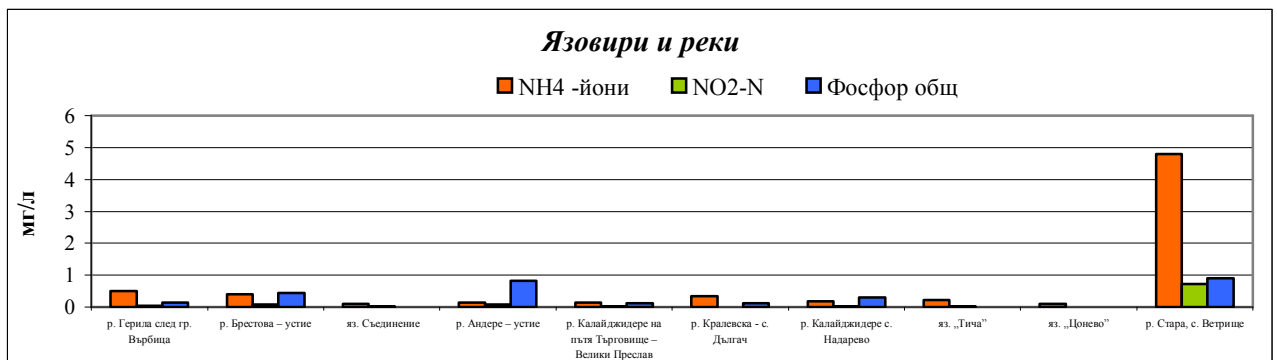
граф. 5

4. РЕЧЕН БАСЕЙН РЕКА КАМЧИЯ

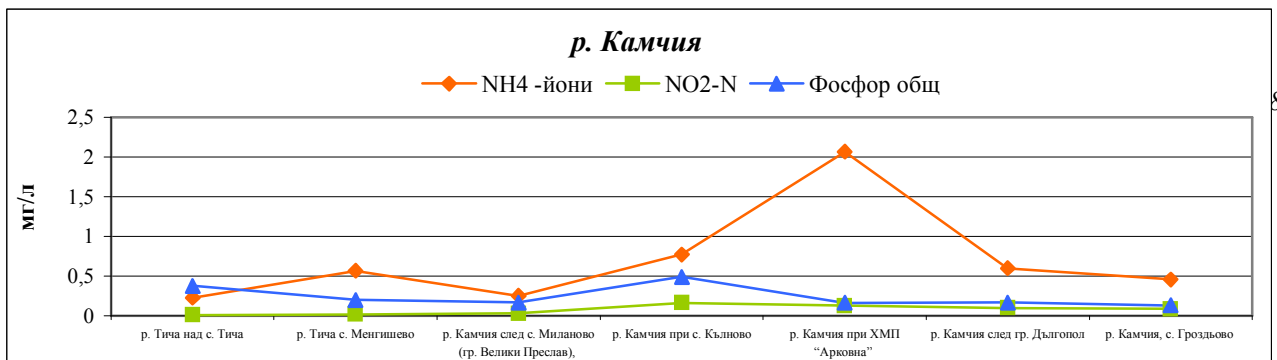
През разглеждания период водни проби са взети както от пунктове на реки, така и от язовири на територията на речния басейн, като резултатите за основните показатели, характеризиращи състоянието им са представени на *графики 6, 7, 8 и 9*:

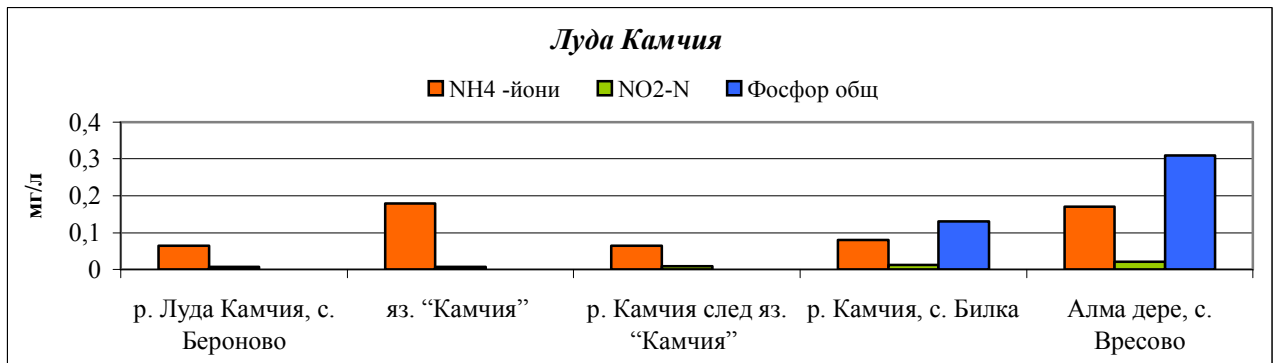
граф. 6

граф. 7

8

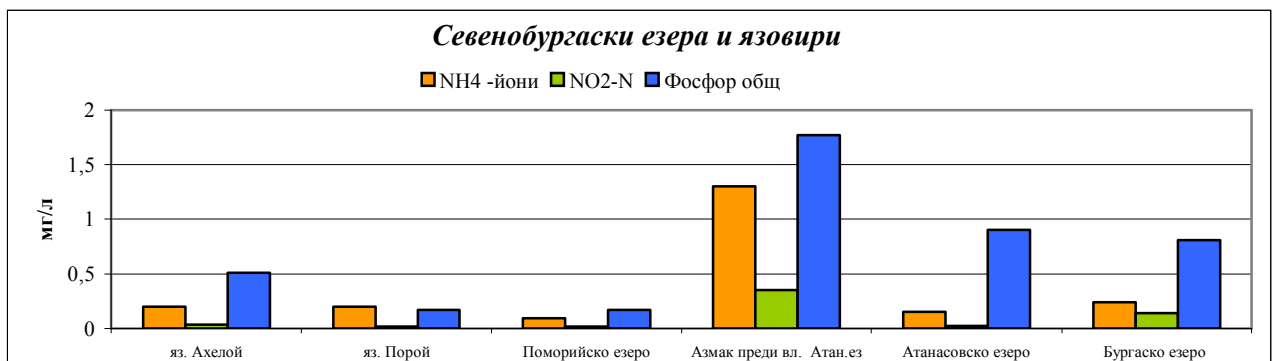
граф. 9

Анализът на данните от проведения мониторинг не показва отклонения от характерните стойности.

5. РЕЧЕН БАСЕЙН СЕВЕРНОБУРГАСКИ РЕКИ

През разглеждания период водни проби са взети от пунктове на реки и езера, чиито резултати за основните физикохимични показатели, са представени на *графика 10*.

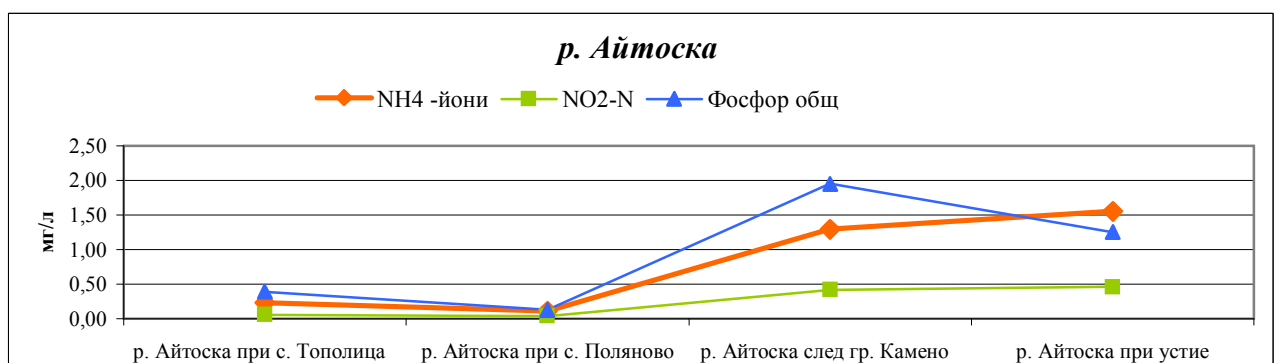
граф. 10

Наблюдава се известно повишение на съдържанието на амоний в яз. Ахелой, яз. Порой и Азмак преди вливане в Атанасовско езеро през разглеждания период.

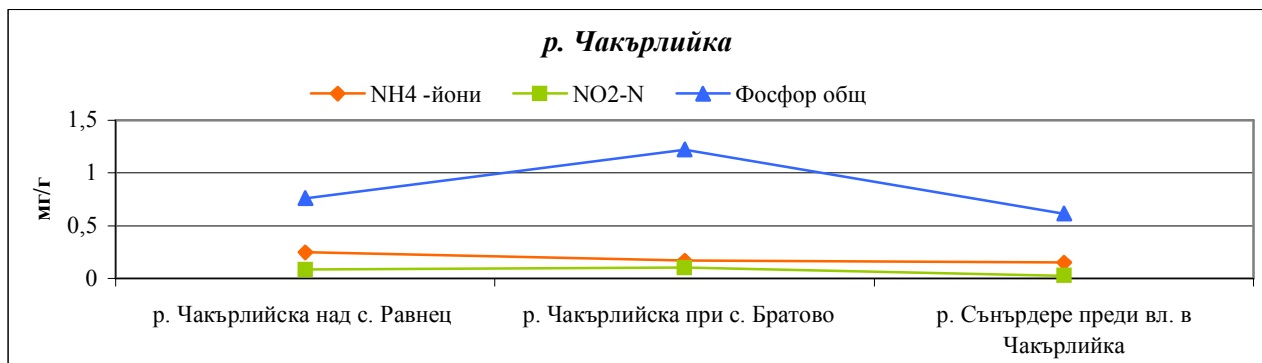
През първото деветмесечие на 2011 г. са анализирани водни проби взети от четири пункта на **р. Айтоска** и три пункта на **р. Чакърлийка**.

граф. 11

Наблюдава се известно повишение на съдържанието на биогенни елементи в р. Айтоска при Камено през разглежданото тримесечие.

граф. 12

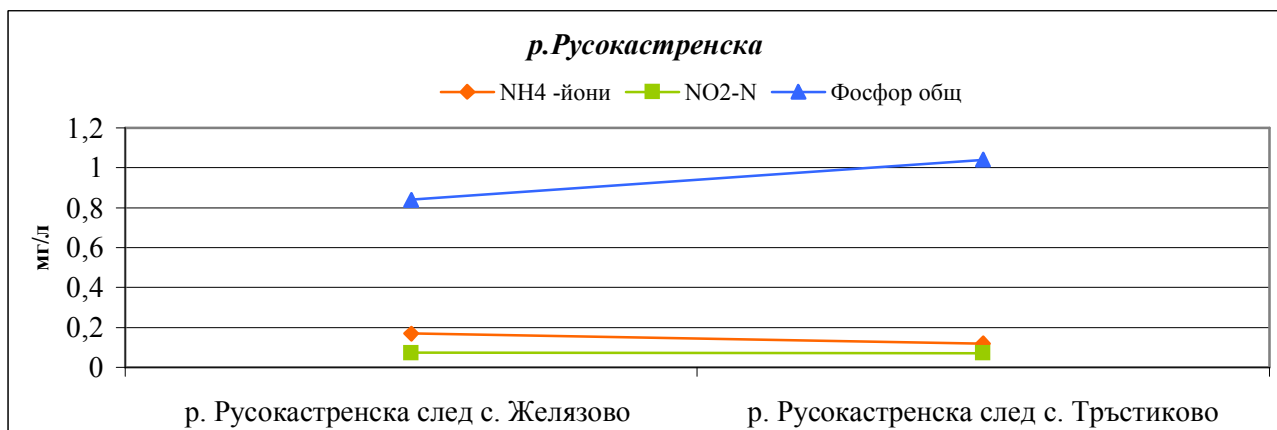

Анализа на получените данните от проведения мониторинг не показва съществени отклонения от характерните стойности.

6. РЕЧЕН БАСЕЙН МАНДРЕНСКИ РЕКИ

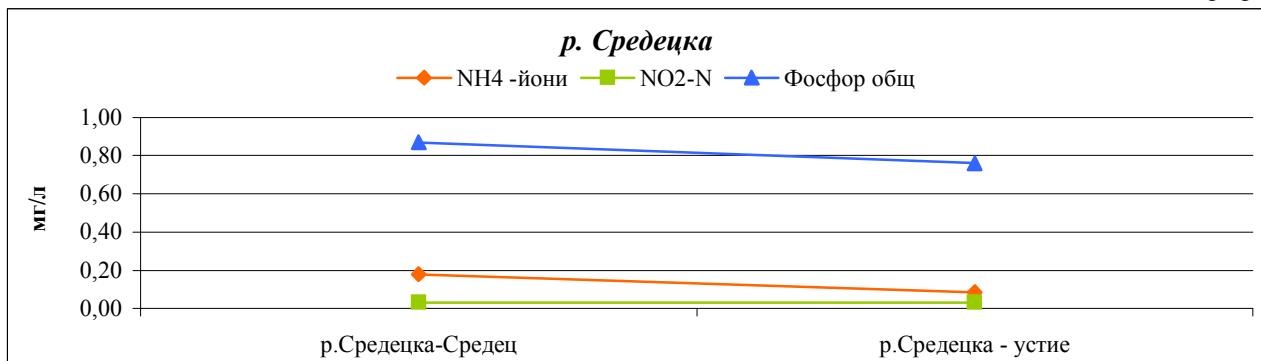
През разглеждания период са анализирани водни проби взети от два пункта на р. Русокастренска.

граф. 13

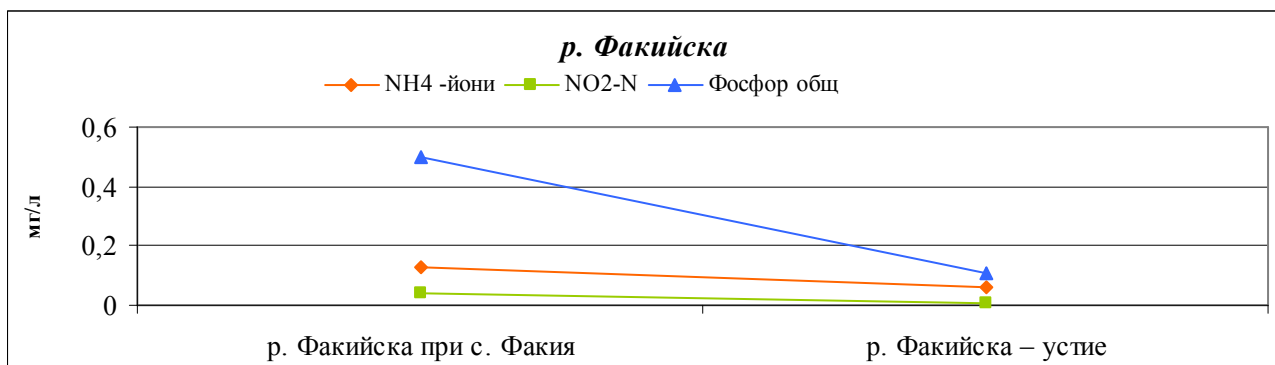
Взети са и водни проби от два пункта на р. Средецка.

граф. 14

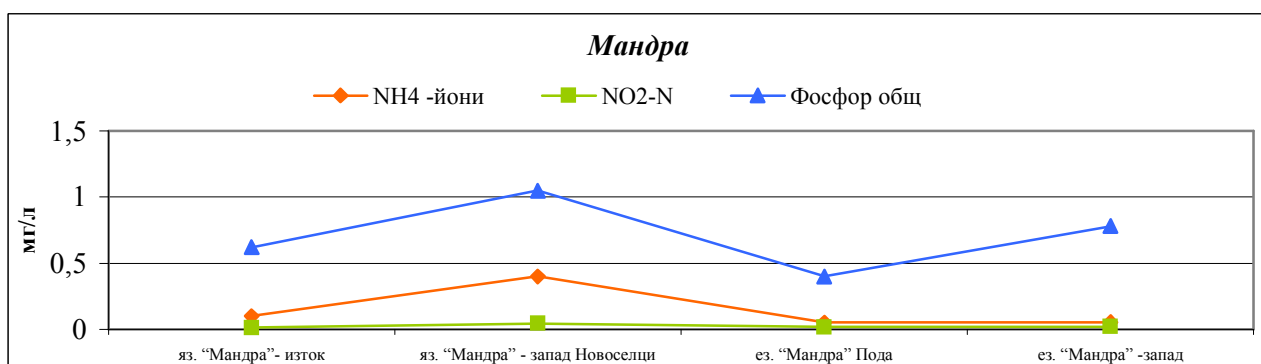

Състоянието на р. Факийска се следи също в два пункта, като през обследвания период няма регистрирани отклонения от характерните стойности по основните физикохимични показатели

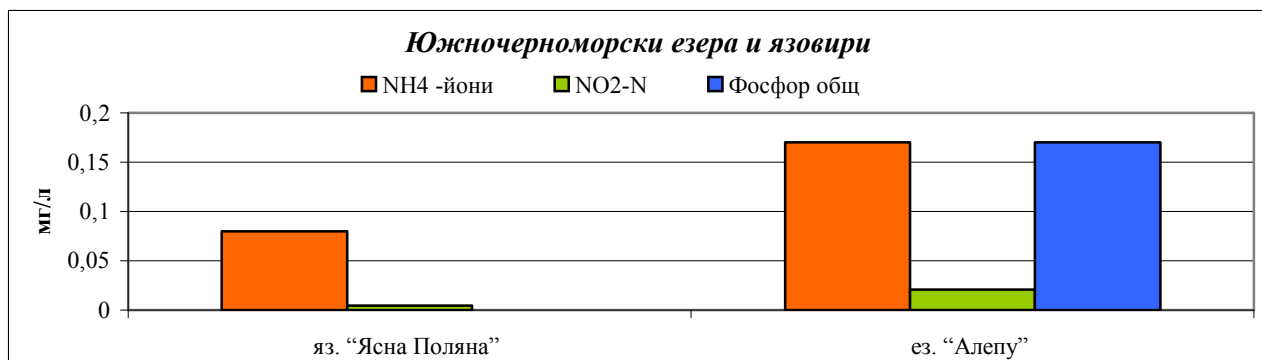

Анализът на резултатите, получени за **язовир “Мандра”** и **езеро “Мандра”**, показва известно повишение на съдържанието на общ фосфор в пунктове - ез. Мандра - запад и яз. Мандра – изток през разглежданото тримесечие.

7. РЕЧЕН БАСЕЙН ЮЖНОБУРГАСКИ РЕКИ

През първото деветмесечие на 2011 г. са анализирани водни проби за реки, вливащи се директно в Черно море (*граф.1*), както и от пунктовете на **яз. “Ясна Поляна”** и **ез. “Алепу”**.

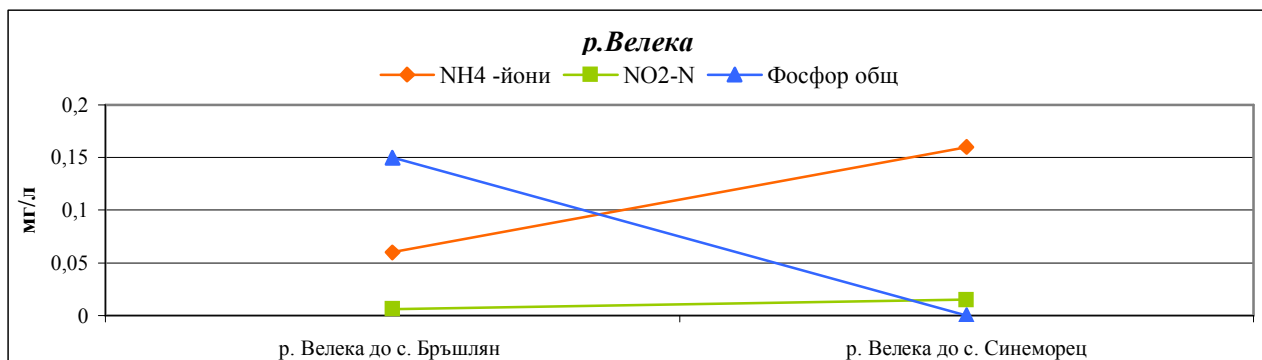

Не се констатират отклонения от характерните стойности по изследваните основни физико-химични показатели.

8. РЕЧЕН БАСЕЙН РЕКА ВЕЛЕКА

Анализирани водни проби от два пункта на **р. Велека**.

граф.18

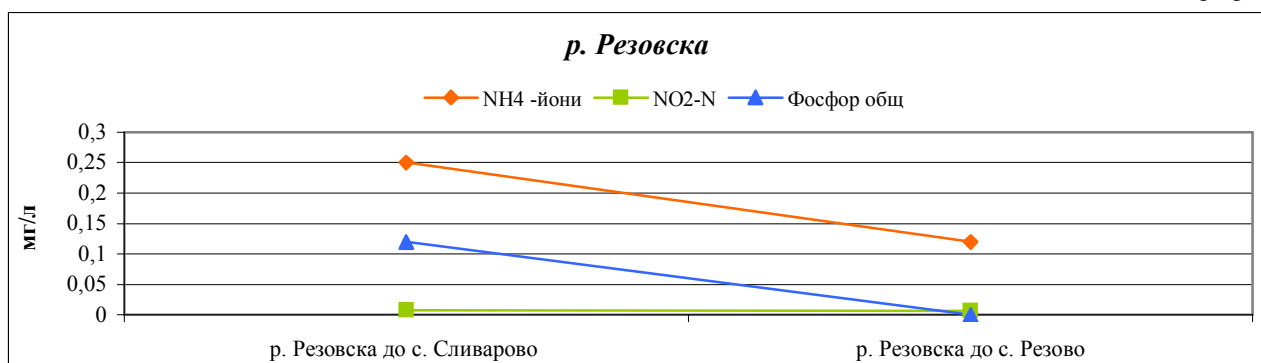

Анализът на данните по основните физико-химични показатели не показва отклонения от характерните стойности.

9. РЕЧЕН БАСЕЙН РЕКА РЕЗОВСКА

През разглеждания период са анализирани водни проби взети от два пункта на **р. Резовска**.

граф.19

ПОДЗЕМНИ ВОДИ

През деветмесечieto на 2011 г. пробонабирането е извършено от мониторинговите пунктове на подземните води в Черноморския басейнов район, които са извори, тръбни и шахтови кладенци. Честотата на пробонабиране и схемата на анализ са съгласно **Заповед № РД – 715/02.08.2010** г. на Министъра на околната среда и водите.

Анализът на качествено състояние е извършен по водоносни хоризонти, водни тела и пунктове, съгласно изискванията на:

- Наредба № 1 за проучването, ползването и опазването на подземните води;
  - Директива 2000/60/ЕС и Директива за подземните води 98/83/ЕО.
- Резултатите са сравнявани с:
- праговете на замърсяване (ПЗ) определени за подземни водни тела в лошо състояние.
  - стандарт за качества на подземните води (СПВ) по Директива за подземните води 98/83/ЕО на ПВТ, от които се черпи вода за човешка консумация.
  - стандартите за качество (СК) от Приложение 3 към Наредба № 1 за проучване, ползване и опазване на подземните води на ПВТ, от които се ползва вода за други цели (напоиване, промишлени и др.)
  - изискванията на РДВ 2000/60/ЕС за всички ПВТ.

Качествено състояние на подземните води

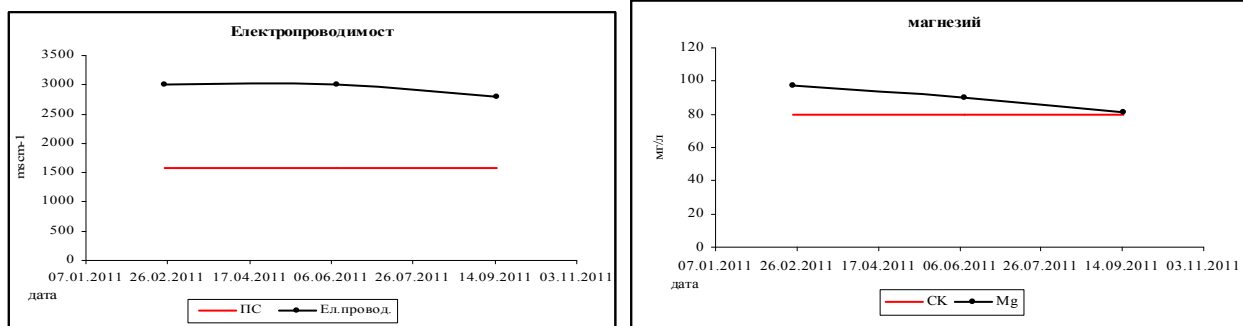
Състоянието на ПВ е разгледано по водоносни хоризонти и водни тела с данни от проведения контролен и оперативен мониторинг през деветмесечieto на 2011 г.

1. Кватернерен водоносен хоризонт

Резултатите от анализа доказват че няма отклонения от стандартите за качества на подземните води (СК) и праговете стойности (ПС), по изследваните показатели, освен в следните подземни водни тела (ПВТ) с кодове:

Водно тяло с код BG2G000000Q002 – Кватернерен водоносен хоризонт в поречието на р. Батова

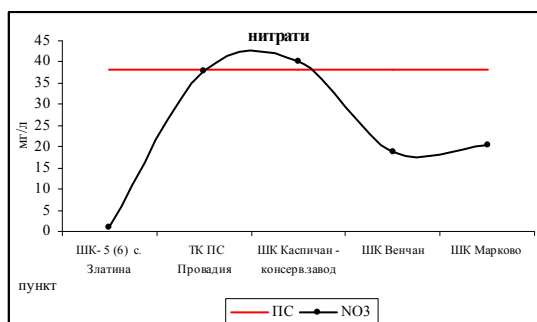
В пункт Сондаж “Албена Автотранс”ООД с. Оброчище, общ. Балчик има превишение по показателите над СК и ПС: електропроводимост (2936,7мс см⁻¹), калций (291,85 мг/л), магнезий (89,33мг/л), сулфати (1406,66мг/л), калий (7,87мг/л). По обща твърдост (26,3 мгΣgν/l) водите са много твърди. Превишенията на някои от показателите са представени по долу графично:

Замърсяването е локално и се дължи на съществуващото в близост нерагламентирано сметище от стопанска база за коне, складове за строителни материали. Повишеното съдържание на сулфати, електропроводимост и хлориди доказва евентуално морска интрузия.

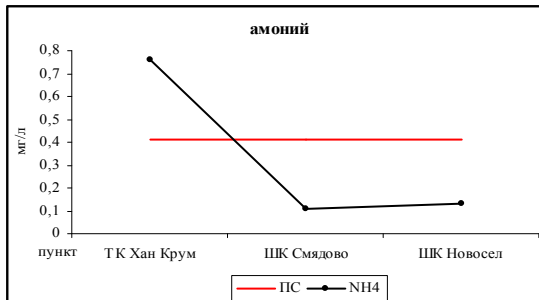
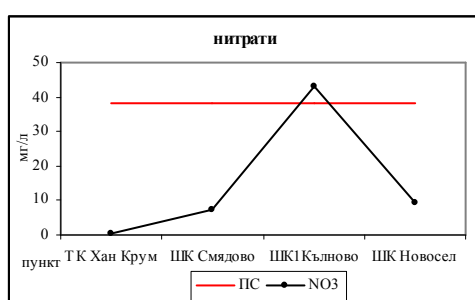
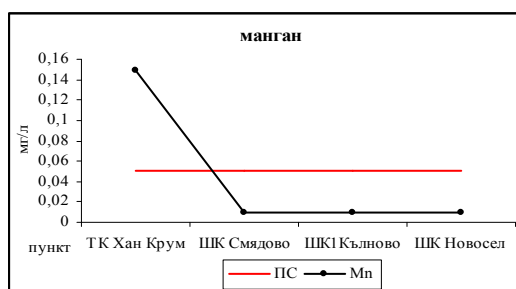
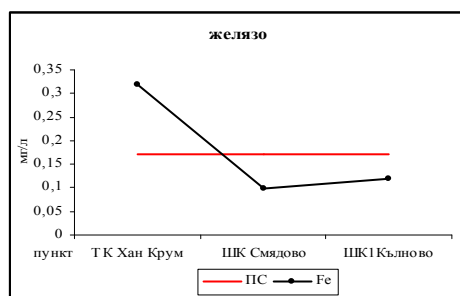
Водно тяло с код BG2G000000Q003 - Води в кватернер в терасата на р. Провадийска.

Отклонения от ПС и СК за първото шестмесечие на 2011 г. е констатирано в пункт ШК Каспичан по показателите: амониеви йони (0,90мг/л), нитрати (45,53мг/л) и еднократно в пункт ШК Златина калций (435,5 мг/л).

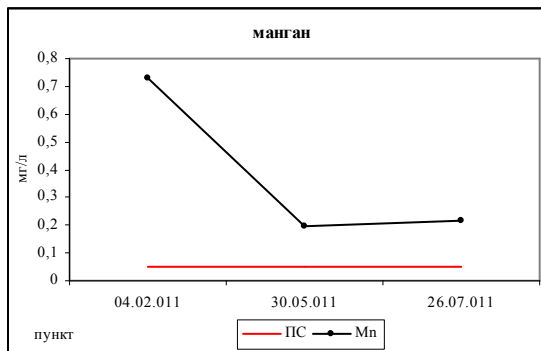
Водно тяло с код BG2G000000Q004 - Води в кватернерно - алувиални отложения на р. Врана и р. Голяма Камчия.

Отклонения от ПС за деветмесечието на 2011 г. е констатирано по показателя желязо (0,345мг/л), манган (0,094 мг/л) и амоний в пункт ТК Хан Крум и нитрати (40 мг/л) в пункт ШК Кълново.

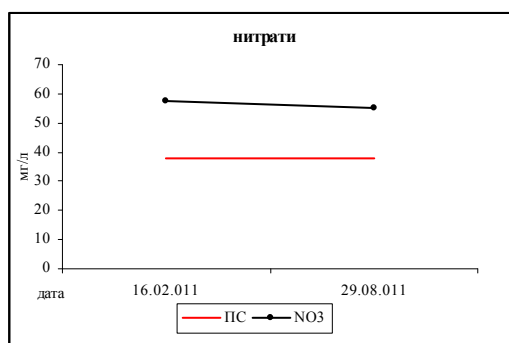
Водно тяло с код BG2G000000Q005 - Води в кватернерно- алувиалните отложения на р. Камчия.

Отклонения от ПС е установено в съдържание на манган (0,38 мг/л) в пункт ТК Старо Оряхово.

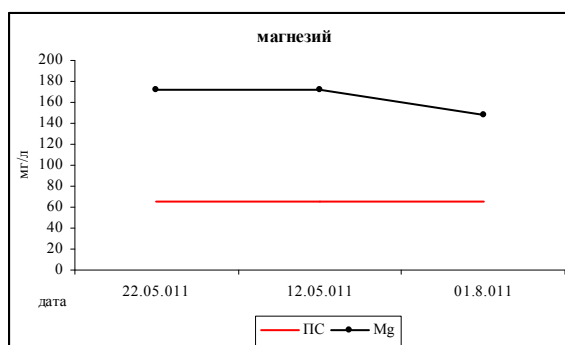
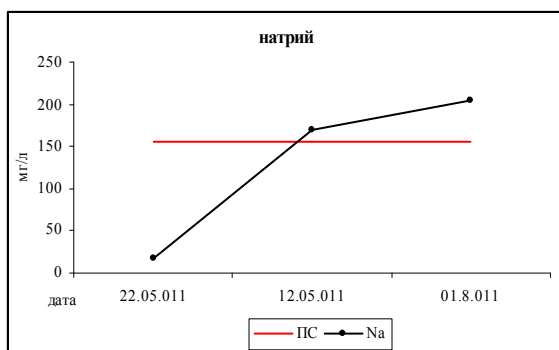
Водно тяло BG2G000000Q007 - Води в кватернерно - алувиалните отложения на р. Луда Камчия.

Установено е отклонение от ПС на концентрациите на нитрати над ПС в каптаж “Гюр чешма” с. Берово за месеци февруари (56,25 мг/л) е >ПС.

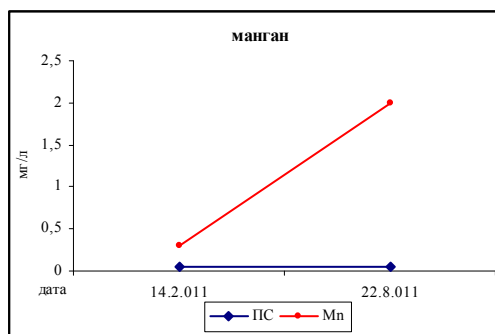
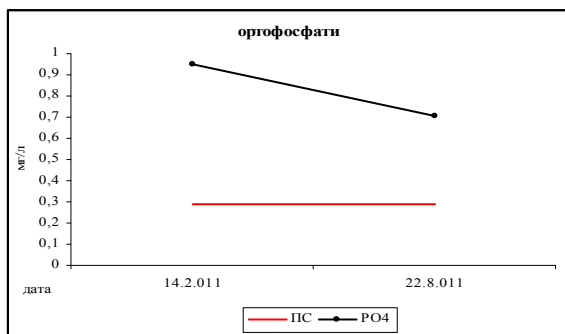

Водно тяло BG2G000000Q008 – Кватернерен водоносен хоризонт в терасата на р. Айтоска.

Анализирани са данни от пункт ТК Камено, общ. Айтос, обл. Бургас Установено е превишение над ПС за показателите: натрий и магнезий. Анализа е представен графично по долу:

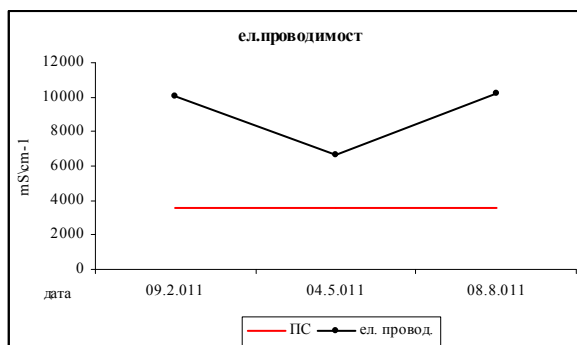
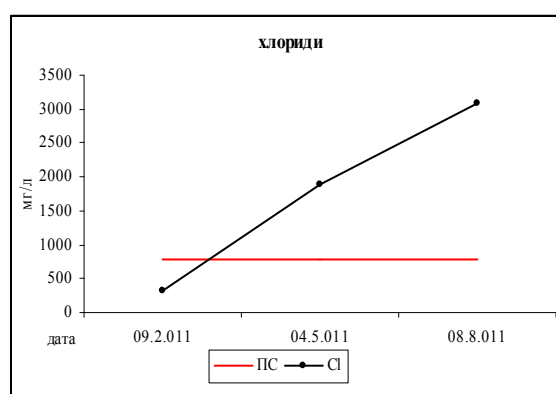
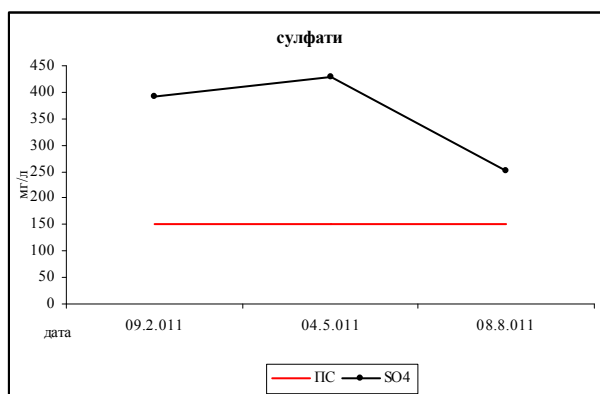

Водно тяло BG2G000000Q009 – Кватернерен водоносен хоризонт в терасата на р. Средецка – Мандра. В пункт ТК с. Русокастро, общ. Камено, обл. Бургас се наблюдават високи стойности над ПС на: манган и ортофосфати. Данните са представени графично по долу:

Водно тяло BG2G000000Q0014 – Кватернерен водоносен хоризонт в терасата на р. Двойница

В пункт с код BG2G000000QMP135 Сондаж Р-5, Ф. "Одесос-570" ЕООД, Обзор са констатирани отклонения от ПС за следните показатели: ел.проводимост хлориди и сулфати.

Повишените концентрации на посочените показатели не се различават от първоначалните при изграждането анализи. Високото съдържание на хлориди се дължи на морска интрузия, която е в процес на наблюдение. Ползването на подземните води за питейно-битово водоснабдяване от водоизточниците в експлоатация на Ф. "Одесос-570" ЕООД Обзор става след пречистване до нормите.

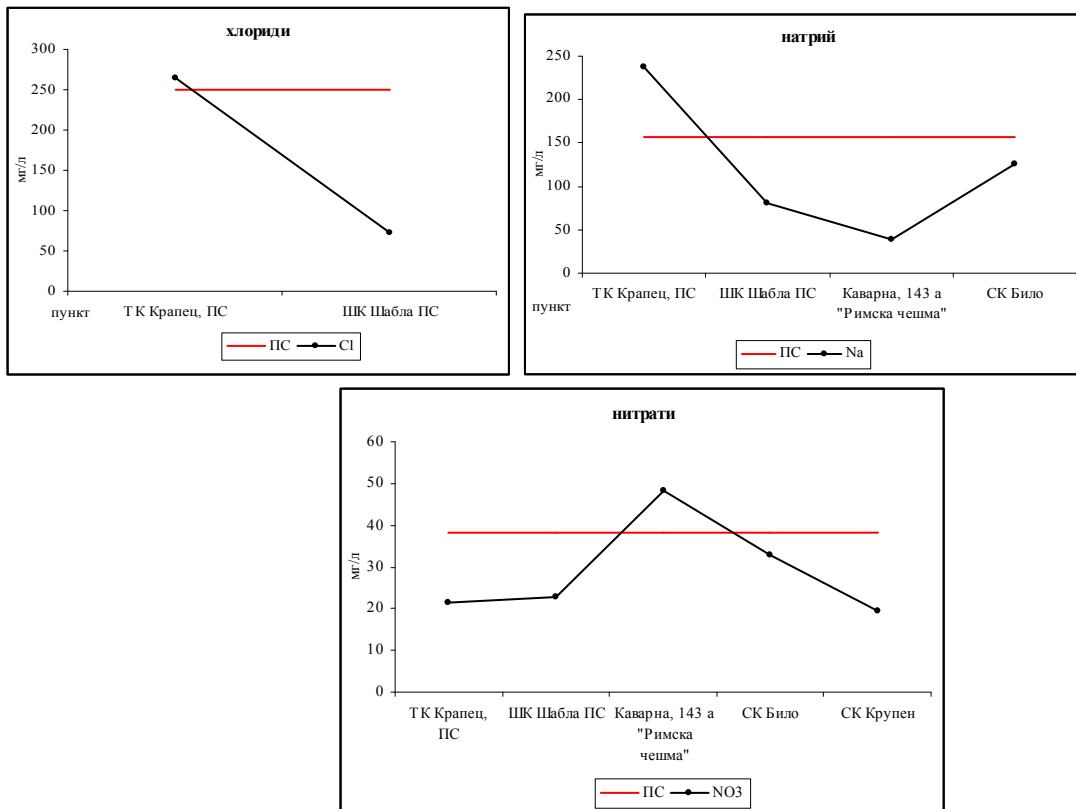
Неогенски водоносен хоризонт

Резултатите от анализа доказват, че няма отклонения от стандартите за питейни води (СПВ) и ПС, по изследваните показатели, освен в следните ПВТ с кодове:

Водно тяло BG2G000000N044 – Неоген – сармат Североизточна България.

Установени са отклонения на съдържанието на натрий, нитрати и хлориди.

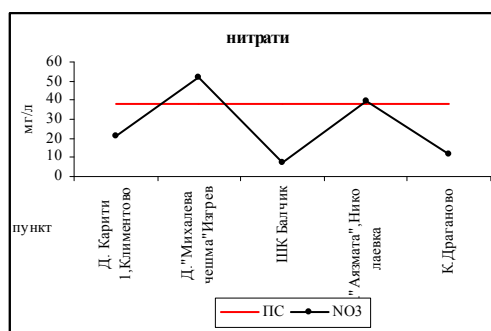
Резултатите са представени на долните графики:

Съдържание на нитрати над ПС са установени в пункт 143а „Римска чешма”и хлориди и натрий в пункт ТК Крапец.

Водно тяло BG2G00000N018 – Изгрев – Варна – Ботево- Батова.

Констатирани са отклонения от ПС (38,25 мг/л) в съдържанието на нитрати в пунктове: Дренаж «Михалева чешма» с. Изгрев и Дренаж «Аязмата» с Николаевка. Резултатите са представени на долната графика.

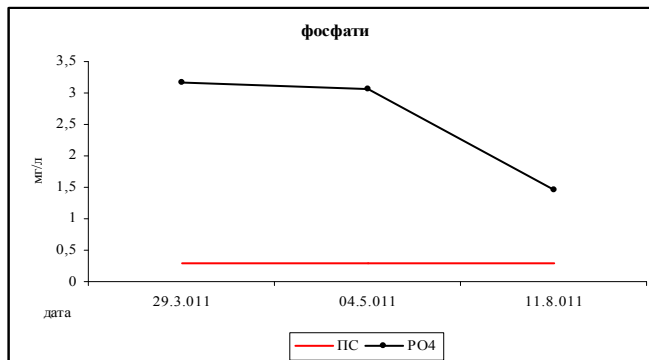
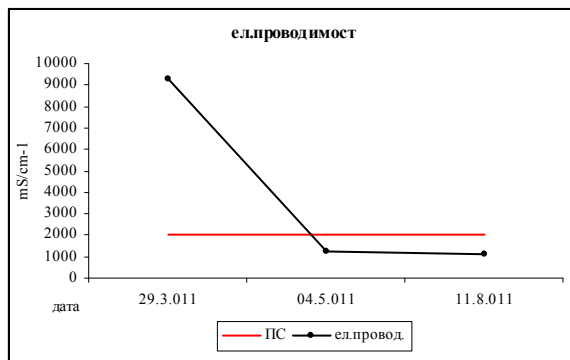

Водно тяло BG2G00000N021- Порови води в неоген –сармат Айтос

Установено е еднократно превишение през м. февруари на съдържание на желязо (0,281 мг/л) над СК (0,2 мг/л) в пункт Сондаж С-1 «Симпо» АД, Айтос.

Водно тяло BG2G00000N025 – Порови води в неоген - Бургас.

В пункт BG2G00000MPN070 сондаж Пристанище Бургас при анализиране на подземните води от пункта са констатирани отклонения от ПС по показателите: ел.проводимост и ортофосфати. Наблюдава се и еднократно превишение по показателя манган през м. март 2011 г.

Палеогенски водоносен хоризонт

Резултатите от анализа доказват че няма отклонения от стандартите за питейни води (СПВ) и ПС, по изследваните показатели, освен в следните ПВТ с кодове:

Водно тяло BG2G00000Pg029 – Палеоген – еоцен олигоцен Бургас

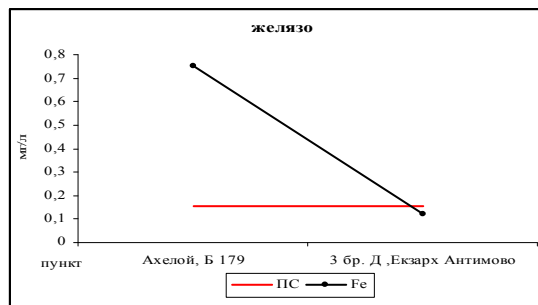
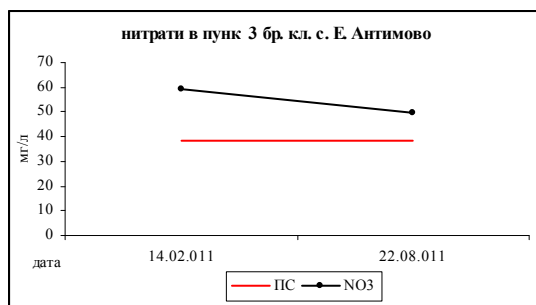
В пункт с код BG2G00000PGMP083 ТК, гр. Българово са констатирани еднократно отклонения от ПС, за показателя нитрати (116 мг/л) за м.февруари 2011г..

4. Горнокреден водоносен хоризонт

Резултатите от анализа доказват че няма отклонения от стандартите за питейни води (СПВ) и ПС, по изследваните показатели, освен в следните ПВТ с кодове:

Водно тяло BG2G00000K2034 Горна креда – Бургаска вулканично северно и западно от Бургас

Констатирани са превишение над ПС в концентрациите на: нитрати в пункт 3 бр. дренажи при ПС с. Екзарх Антимово и желязо в пункт Б 179 -наблюдателен сондаж, Ахелой,

Долна креда хотрив барем – апт

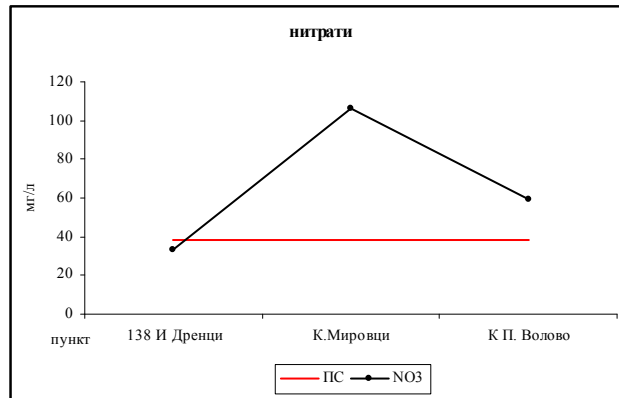
Резултатите от анализа доказват че няма отклонения от стандартите за питейни води (СПВ) и ПС, по изследваните показатели, освен в следните ПВТ с кодове:

Водно тяло BG2G00000K1NB036 – Пукнатинни води в хотрив-барем-апт Каспичан

Констатирани са превишения над ПС в концентрациите на нитрати.

Резултатите са дадени в долната графика.

Водно тяло BG2G0000K1NB037 – Долна креда валанж-хотрив – апт Шумен-Търговище.

При анализиране на подземните води от пунктовете в това ПВТ не са констатирани отклонения от ПС, освен в концентрациите на нитрати в пункт каптаж Батаклък, с. Буховци.

